

rády, takže tříletí caparti dostávají pozitivní příklad – mají před očima živý důkaz toho, že to jde i bez pláče.

Jak na hromadný pláč

Situaci, kdy jeden mrňous začne brečet a ostatní se zdánlivě bez důvodu přidají, znají rodiče už z pískoviště. Podobná vzájemně se posilující reakce nastává v prvních dnech i ve školkové šatně. Nicméně přesto se vyplatí na první schůzce na tenhle efekt rodiče upozornit, aby s ním počítali a nebyli z dětského pláče vyděšení, protože svým chováním zpětně podporují nejistotu dítěte.

Adaptaci mu mohou usnadnit i tím, že pobyt ve školce prezentují jako fakt (já musím chodit do práce, ty do školky, brácha do školy), ne jako jednu z alternativ (uvidíme, jak se ti tu bude líbit). „Pokud dítě vycítí, že postoj rodičů je nejistý, často zkouší, jestli by si nemohlo vybojovat pohodlnější variantu, která neobnáší ranní vstávání, podřizování se autoritě, režimu a přizpůsobování se ostatním dětem,“ konstatuje PhDr. Halíková. Rodiče si to ovšem vykládají jako extrémní nezralost, mnohdy mezi partnery vznikají hádky, jestli bylo opravdu nutné nastupovat do práce, zda potomek nedoplácí na matčinu kariéru apod. Jednoznačný postoj přitom neznamená necitlivost vůči dětskému stra-

chu a stesku. Naopak. Rodiče klidně mohou přiznat, že i jim se stýkalo, ale že to vydrželi.

Podle psycholožky Halíkové mohou učitelky rodičům významně pomoci – stačí je ujistit, že takové reakce jsou nejen obvyklé, ale že ony jsou na ně připravené, že jsou schopné je zvládnout. Maminky, které se první dny trápí, jestli dítě ve školce nestrádá, když ráno tak plakalo, je potřeba odpoledne ujistit, že jejich potomkovi pláč dlouho nevydržel a že si většinu dne vcelku spokojeně hrál.

Nicméně zvláště ve věkově homogenních třídách se slzavému údolí tříletých capartů v prvních dnech patrně nevyhneme. Obcházet jednotlivé plačící děti a individuálně je utěšovat rozhodně v silách učitelky není, ale můžeme zkusit chytit jedno dítě za ruku, to chytne další, až se postupně spojí ve vláček, který jezdí kolem třídy. Učitelka k tomu vymyslí nějakou legaci, aby odpoutala dětskou pozornost od stýskání a přesměrovala ji jinam. Všichni společně si mohou sednout na koberec a paní učitelka něco vypráví, čte nebo zpívá. I když nejspíš zůstane ještě pár dětí, které si zvykají delší dobu, hromadný ranní pláč by měl být během pár dní pryč.

PhDr. Daniela Kramulová
autorka je šéfredaktorkou časopisu
Psychologie dnes

Přečtěte si

Rodičům i učitelkám a učitelům nováčků se bude hodit knížka *Poprvé v mateřské škole*. Její autoři, psycholog Wilfried Griebel a psycholožka Renate Niesel, v ní nabízejí základní rady a informace, které pomohou překonat nástup do mateřské školy. Dítě si musí v novém prostředí najít svou identitu, vytvářet nové vztahy a začlenit se do organizované skupiny dětí. Autoři popisují, jak dítě a jeho rodiče tuto životní změnu prožívají a jaké problémy jsou spojené s tímto vývojovým obdobím dítěte. Nechybí ani informace o potřebné zralosti dítěte pro vstup do mateřské školy, o způsobu přijímání dítěte a jeho přizpůsobování se životu v mateřské škole a náměty pro práci rodičů s dětmi, která pomůže učitelkám při péči o dítě. Každá kapitola knihy obsahuje poznámku a podněty pro pedagogickou praxi v mateřské škole. Knihu vydalo nakladatelství Portál.

